

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ในปีงบประมาณ 2540 – 2545 จำนวน 3,571 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ทุกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ปีงบประมาณ 2540 – 2545 จำนวน 359 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปขนาดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ "ยามานะ" จากประชากรครูทั้งหมดในทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 293 โรงเรียน จำนวนครูทั้งสิ้น 3,571 คน เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คนแล้ว จะดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างกระจายทุกอำเภอ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้จำนวนอำเภอเป็นแนวการจัด และดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างทุกอำเภอกระจายทุกโรงเรียน (multi – stage random sampling) โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เปิดตารางสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนของประชากร (p) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อยอมให้ความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของค่าสัดส่วนสูงสุด ($p = 1$) ของ "ยามานะ" จากประชากรครูทั้งหมดในทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวนประชากร 3,571 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน

2. คำนวณจำนวนครูโดยเทียบบัญญัติไตรยางค์ จะได้จำนวนครูกลุ่มตัวอย่าง

3. หาจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตัวแทนอำเภอ โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนของประชากร (p) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อยอมให้ความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของค่าสัดส่วนสูงสุด ($p = 1$) ของ "ยามาเน" จากโรงเรียนทั้งหมด 293 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 โรงเรียน

4. คำนวณจำนวนโรงเรียนโดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ จะได้จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

5. สุ่มรายชื่อครูในแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

6. จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนให้ข้อมูลการวิจัยที่เชื่อถือได้ จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ตามสัดส่วน จำนวน 359 คน ตามต้องการ

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สปอ./ก.	จำนวน ร.ร. ทั้งหมด	จำนวน ตัวแทน ร.ร.	จำนวน ครู ทั้งหมด	จำนวน ครู กลุ่มตัวอย่าง
1	เมืองชลบุรี	40	23	721	72
2	เกาะสีชัง	1	1	15	2
3	บางละมุง	32	19	346	35
4	บ้านบึง	35	21	382	38
5	พนัสนิคม	50	29	564	57
6	พานทอง	23+1	14	236	24
7	ศรีราชา	37	22	464	47
8	สัตหีบ	15	9	269	27
9	หนองใหญ่	13	8	121	12
10	บ่อทอง	29	17	274	27
11	เกาะจันทร์	16	9	179	18
รวม		293	172	3,571	359

***หมายเหตุ สปอ.พานทอง มีจำนวน 23 โรงเรียน + โรงเรียนสาขา 1 โรงเรียน

การศึกษาค้นคว้าเอกสาร

1. เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี นำข้อมูลมาสังเคราะห์ และวิเคราะห์ลักษณะวิธีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเพื่อศึกษาลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) สอบถามเกี่ยวกับลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา สิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัด/เก็บข้อมูลสารสนเทศ และการใช้คอมพิวเตอร์ศึกษาค้นคว้าข้อมูล
2. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)
3. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) นำเสนอต่อประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

4.1	ผศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2	ผศ.ดร.นันทา ผลิตวานนท์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยี
ทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3	นายธงชัย มั่นคง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
4.4	นายบำเพ็ญ โกศลนันท์	ศึกษานิเทศก์ 9 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี
4.5	นายบุญไทย ชาญชลสมุท	หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

5. ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ได้พิจารณาแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

5.1 แบบสอบถาม ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เดิมมี 5 ข้อ ปรับเพิ่มอีก 1 ข้อ รวมเป็น 6 ข้อ ดังนี้

- 5.1.1 เพศ
- 5.1.2 อายุ
- 5.1.3 ระดับการศึกษา
- 5.1.4 ตำแหน่งปัจจุบัน
- 5.1.5 ประสบการณ์ในการทำงาน
- 5.1.6 ความรู้และประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์

5.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน เดิมมี 52 ข้อ ปรับเพิ่มอีก 5 ข้อ รวมเป็น 57 ข้อ และจัดลำดับข้อตามสภาพลักษณะ การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนในแต่ละด้านให้สอดคล้องกัน และปรับเปลี่ยนคำถาม ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

5.2.1 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอน ปรับจากเดิม 12 ข้อ เป็น 14 ข้อ

5.2.2 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์สร้างสื่อการเรียนการสอน ปรับจากเดิม 12 ข้อ เป็น 15 ข้อ

5.2.3 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เดิม 13 ข้อ ปรับคำถามให้สอดคล้องและเหมาะสม แต่จำนวนข้อเท่าเดิม

5.2.4 ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ เดิม 15 ข้อ ปรับคำถามให้สอดคล้องและเหมาะสม แต่จำนวนข้อเท่าเดิม

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามคำแนะนำ ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปเสนอประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน และนำผลการทดลองใช้ (try out) มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .2862 - .8574 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9777 จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข และเมื่อแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่กำหนด (จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนให้ข้อมูลการวิจัยที่เชื่อถือได้ จากทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ตามสัดส่วนจำนวน 359 คน) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อแนะนำตัวและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์ และรายละเอียดของการวิจัย โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญในการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดแต่ละท่านที่มีต่องานวิจัย
2. ส่งแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดทางไปรษณีย์ จำนวน 359 ชุด โดยกำหนดวันส่งแบบสอบถามคืนกลับให้ผู้วิจัย
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ โดยทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. เปรียบเทียบลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนระหว่างเพศ ด้วย $t - test$
3. เปรียบเทียบลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนระหว่าง อายุกับระดับการศึกษา ด้วย $F - test$ ถ้าผลการทดสอบ F มีนัยสำคัญ จะทดสอบภายหลังด้วยวิธีการ SNK (Student – Newman – Keuls)
4. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มาสรุปเป็นลักษณะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. $t - test$
4. one - way ANOVA และการทดสอบภายหลังด้วยวิธี SNK